

Відбулося виїзне засідання "круглого столу" на тему: "Базові соціальні послуги для ветеранів — забезпечення, доступність, отримання"

1.6.2026 - | Verkhovna Rada Ukrainy

25 травня відповідно до плану роботи Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів на період п'ятнадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання у м. Житомир було проведено засідання "круглого столу" на тему: «Базові соціальні послуги для ветеранів — забезпечення, доступність, отримання». Захід відбувся під головуванням голови підкомітету з питань соціального захисту прав ветеранів Комітету Анатолія Остапенка.

Під час засідання "круглого столу" було обговорено низку актуальних питань щодо роботи центральних органів виконавчої влади та обласних державних адміністрацій, спрямованої на забезпечення соціального захисту, інтеграції, реабілітації, розвитку потенціалу ветеранів і членів їхніх сімей на регіональному рівні.

Учасники заходу наголосили, що забезпечення ветеранів базовими соціальними послугами є одним із пріоритетних напрямів державної ветеранської політики, особливо в умовах зростання кількості осіб, які повертаються до цивільного життя після участі у бойових діях. Окрему увагу було приділено питанням доступності та якості надання соціальних послуг, розвитку місцевої соціальної інфраструктури, впровадженню сучасних цифрових рішень, а також розширенню мережі установ, що реалізують ветеранську політику.

Головуючий на засіданні «круглого столу», голова підкомітету з питань соціального захисту прав ветеранів Комітету Анатолій Остапенко розпочав захід хвилиною мовчання на вшанування пам'яті загиблих Захисників і Захисниць України.

Під час заходу він зазначив, що на сьогодні існують виклики, пов'язані з доступністю та якістю надання базових соціальних послуг ветеранам війни та членам їхніх сімей. Зокрема, нерівномірний розвиток соціальної інфраструктури, недостатня кількість фахівців соціальної сфери та недосконалі адміністративні процедури обмежують ефективність підтримки, що зумовлює необхідність удосконалення механізмів надання послуг, розвитку місцевих мереж соціальної підтримки та впровадження сучасних цифрових рішень.

Окрему увагу Анатолій Остапенко звернув на необхідність посилення підтримки сімей загиблих Захисників і Захисниць України. Він наголосив, що такі родини потребують не лише належного соціального забезпечення, а й комплексного супроводу, доступу до якісних соціальних послуг, психологічної підтримки та ефективної взаємодії з органами державної влади і місцевого самоврядування. За його словами, забезпечення гідної підтримки сімей загиблих є одним із ключових напрямів державної ветеранської політики.

У своєму виступі він наголосив, що сучасна система соціального захисту ветеранів війни охоплює як пільги, виплати та інші види матеріального забезпечення, так і надання базових соціальних послуг, серед яких - соціальна адаптація, догляд, консультування, соціальний

супровід та допомога у кризових ситуаціях.

Також Анатолій Остапенко підкреслив, що розширення інфраструктури органів, які реалізують ветеранську політику, сприятиме підвищенню доступності та ефективності надання послуг ветеранам війни та членам їхніх сімей. Окрему увагу приділено ролі регіональних програм соціальної підтримки, які доповнюють загальнодержавні ініціативи та передбачають забезпечення житлом, підтримку ветеранського бізнесу й надання пільг за рахунок коштів місцевих громад.

Заступник начальника Житомирської обласної військової адміністрації Віктор Градівський акцентував увагу на необхідності вдосконалення механізмів соціального супроводу, працевлаштування та адаптації військовослужбовців, які повертаються до цивільного життя після служби.

Директор Департаменту соціальної політики Міністерства у справах ветеранів України Наталія Гуменюк наголосила, що в умовах війни ветеранська політика є одним із ключових напрямів державної політики та має формуватися за ветераноцентричним підходом. Вона також зазначила, що Міністерство у справах ветеранів України продовжує розробку державних програм та пілотних проєктів для забезпечення доступності послуг ветеранам війни та їхнім родинам.

Народний депутат України Олександр Юрченко наголосив, що ветеранська політика має бути ключовою складовою державної політики та основою національної безпеки. За його словами, належний соціальний захист ветеранів, діючих військовослужбовців і родин загиблих є необхідною умовою збереження держави та підтримки суспільства в умовах війни. Олександр Юрченко також акцентував увагу на необхідності вдосконалення законодавства, зокрема, щодо посилення відповідальності командирів за невилати пораненим військовослужбовцям.

Заступник Міністра молоді та спорту України Сергій Тимофеев наголосив на важливості створення належних умов для соціальної та психологічної адаптації ветеранів через фізичну культуру та спорт. Він також поінформував, що Міністерство молоді та спорту України завершує розробку професійного стандарту адаптивного спорту та проводить відповідну роботу у сфері кваліфікацій. Під час виступу Сергій Тимофеев підкреслив, що всі спортивні заходи проводяться з дотриманням принципів безбар'єрності та доступності для всіх громадян. За його словами, забезпечення доступу до занять спортом у громадах є важливою складовою соціальної та психологічної адаптації ветеранів та їхніх родин.

Заступник директора Департаменту соціального захисту населення Житомирської обласної військової адміністрації Вікторія Глушенко наголосила на важливості соціального захисту та підтримки ветеранів як морального обов'язку держави перед Захисниками України. За її словами, в області функціонують центри надання соціальних послуг, ветеранські простори, програми перекваліфікації та працевлаштування ветеранів, а також розширюються програми підтримки родин загиблих військовослужбовців. Особливу увагу приділено розвитку системи психосоціальної підтримки та реалізації комплексної соціальної послуги з формування життестійкості. Окремо Вікторія Глушенко повідомила про реалізацію державних програм із забезпечення допоміжними засобами реабілітації осіб з інвалідністю та учасників бойових дій. Вона наголосила, що серед пріоритетних напрямів роботи в області залишається оздоровлення дітей Захисників і Захисниць України.

Представник Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в Житомирській області Юрій Погодицький окреслив три основні проблеми у сфері супроводу ветеранів: недостатню кваліфікацію фахівців щодо надання первинної психологічної допомоги, відсутність належної

правової підтримки та комунікаційний вакуум у віддалених громадах між ТЦК та СП, підрозділами ветеранської політики та фахівцями із супроводу ветеранів війни.

Заступник начальника Управління додержання прав військовослужбовців, поліцейських, ветеранів та членів їх родин Офісу Омбудсмана України Володимир Дятел зазначив, що інститут фахівця із супроводу ветеранів є важливою та корисною інституцією, яка допомагає ветеранам отримувати необхідні консультації та супровід під час звернення до державних органів для вирішення соціальних і правових питань. Окремо він підкреслив, що одним із першочергових завдань держави та органів місцевої влади є своєчасне інформування та підтримка ветеранів і членів їхніх сімей після звільнення з військової служби або у випадку загибелі військовослужбовця.

Заступник начальника Управління формування політики систем соціальних послуг – начальник відділу з питань адміністрування соціальних послуг Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України Арман Акоюн наголосив, що питання соціальних послуг є одним із пріоритетних напрямів роботи Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України. Він зазначив, що ключовими пріоритетами міністерства є підвищення адресності допомоги, цифровізація соціальних послуг, розвиток системи соціальних послуг на рівні громад та підтримка осіб, які найбільше постраждали від війни.

Заступник директора департаменту – начальник відділу соціальної політики Департаменту соціального забезпечення Міністерства оборони України Сергій Кучеренко наголосив, що система соціального захисту починається з військової частини та залежить від повноти документального оформлення, зокрема, довідок, які підтверджують поранення, контузію або загибель військовослужбовця. Він також повідомив про впровадження електронного обліку даних у військових частинах та інтеграцію інформації до Єдиного державного реєстру ветеранів війни, що спрощує доступ до соціальних послуг та пільг.

Президент «Всеукраїнської асоціації фізичної реабілітаційної медицини та курортології», партнер “Globa&Globa” Ірина Сисоєнко наголосила, що питання санаторно-курортного лікування має бути переосмислене та інтегроване у державну програму довготривалого відновлення з можливістю перетворення санаторіїв України на центри комплексної реабілітації та відновлення. За її словами, важливим елементом є забезпечення прозорості та контролю якості надання реабілітаційних послуг, а також формування маршруту пацієнта для отримання необхідної допомоги навіть у віддалених громадах.

Голова громадської організації «Гвардійсько-військове товариство «Редюйт», учасник бойових дій Роман Леонович повідомив про презентацію результатів соціального дослідження щодо надання послуг ветеранам війни та особам з інвалідністю I групи. Окремо він зазначив про необхідність зміни підходів до надання допомоги ветеранам з інвалідністю I групи, зокрема щодо забезпечення мобільності та адресного супроводу. За його словами, фахівець із супроводу має бути закріплений за такими особами та безпосередньо надавати їм соціальні послуги за місцем перебування.

Військовослужбовець, викладач з предмета військового лідерства у Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут Віктор Андрусів наголосив на важливості переосмислення підходів до ветеранської політики, зокрема, акцентувавши увагу на необхідності формування відчуття потрібності у ветеранів після повернення з війни. Окремо він запропонував розвиток ветеранських клубів як одного з інструментів соціалізації, де ветерани могли б спілкуватися, ділитися досвідом, брати участь у публічних заходах, конференціях та дослідницьких ініціативах. Такі структури, за його словами, сприяють формуванню відчуття причетності та спільної цінності.

Голова громадської організації «Об'єднання родин Небесної Сотні», дружина Героя Небесної Сотні Тамара Швець наголосила на необхідності обов'язкового врахування родин загиблих, зниклих безвісти та полонених у системі соціальних гарантій і державної підтримки. Вона зазначила, що такі родини потребують особливої уваги, оскільки втрати в сім'ях військовослужбовців є глибокою травмою для матерів, дружин та дітей загиблих Захисників. Тамара Швець також порушила питання щодо порядку підтвердження доходів для отримання пільг на житлово-комунальні послуги, назвавши це соціально чутливим і дискусійним питанням, зокрема для родин загиблих військовослужбовців та осіб із тривалим трудовим стажем.

Голова громадської спілки «Всеукраїнське громадське об'єднання родин загиблих та безвісти зниклих, учасників антитерористичної операції, ветеранів війни та активістів волонтерського руху «Крила 8 сотні» Ірина Міхнюк наголосила на необхідності посилення уваги до родин загиблих військовослужбовців. Вона зазначила, що на сьогодні існує потреба у більш глибокому опрацюванні питань документального супроводу родин загиблих, оскільки затримки з оформленням документів призводять до втрати соціального захисту та підтримки на період до набуття відповідного статусу.

Член громадської організації «Об'єднання родин Небесної Сотні» Галина Чопик поділилася особистою історією втрати сина-військовослужбовця та наголосила на необхідності посилення уваги держави до родин загиблих Захисників України. Окремо вона підтримала необхідність більшої інституційної уваги до родин загиблих, наголосивши на важливості створення окремих структур або механізмів для системної роботи з цією категорією. Вона підкреслила, що пам'ять про загиблих та підтримка їхніх родин мають залишатися пріоритетом державної політики.

Заступник керівника Центру підтримки ветеранів та соціальних ініціатив Львівського національного університету імені Івана Франка Іван Тимочко наголосив на необхідності удосконалення системи базових соціальних послуг для ветеранів, зокрема у сфері професійної адаптації, освіти та соціальної реабілітації. Він зазначив, що територіальні громади відіграють ключову роль у забезпеченні якості таких послуг, а чинна система професійної адаптації потребує змін для надання ветеранам ширших можливостей у виборі освітніх програм та професійного розвитку.

Віцепрезидент Об'єднаної конфедерації офіцерів резерву країн НАТО Джиджора Володимир звернув увагу на важливість імплементації міжнародних стандартів у сфері медичного забезпечення, реабілітації та соціального супроводу ветеранів і членів їхніх сімей. Зокрема, він порушив питання необхідності вдосконалення законодавства щодо підтримки осіб з інвалідністю внаслідок війни та забезпечення безперервного медичного супроводу ветеранів.

Голова Громадської організації «Українська Валькірія» Дарина Требух звернула увагу на проблеми дружин ветеранів та військовослужбовців з інвалідністю, які здійснюють постійний догляд за своїми чоловіками, зокрема у шпиталях та під час тривалого лікування. Окрему увагу було приділено необхідності впровадження програм тимчасового перепочинку для дружин, які здійснюють цілодобовий догляд за особами з інвалідністю I групи. Дарина Требух наголосила, що турбота про ветерана має починатися із підтримки його родини, адже саме близькі люди забезпечують щоденний супровід, реабілітацію та адаптацію захисників.

Голова Громадського руху учасників АТО та громадян з тимчасово окупованої території «Нова нація», учасник бойових дій Микола Греков звернув увагу на актуальні проблеми ветеранів, внутрішньо переміщених осіб та членів їхніх родин, наголосивши на необхідності посилення державної підтримки у сфері житлового забезпечення, психологічної реабілітації та соціального супроводу.

Голова Всеукраїнської громадської організації інвалідів «Правозахисна спілка інвалідів» Олександр Вознюк наголосив, що базові соціальні послуги для ветеранів повинні формуватися відповідно до реальних потреб осіб, які повертаються з війни, проходять реабілітацію або отримали поранення. У своєму виступі Олександр Вознюк також звернув увагу на проблеми доступності інфраструктури для ветеранів з інвалідністю, питання забезпечення адаптованим житлом та необхідність створення ефективної житлової політики.

Головний фахівець відділу роботи з персоналом Управління кадрів та діловодства, голова Луганського регіонального відділення Олімпійської академії України Наталія Скрипник звернула увагу на актуальні проблеми, з якими стикаються ветерани після повернення з фронту, зокрема після отримання поранень. Окремо було підкреслено необхідність створення єдиної та зрозумілої системи підтримки ветеранів, у якій людина після повернення з фронту не залишатиметься сам на сам із проблемами.

Член Комітету з питань захисту прав осіб з інвалідністю Національної асоціація адвокатів України Іванка Костракевич зазначила, що замість комплексної підтримки ветерани часто змушені проходити складні бюрократичні процедури, стикатися з чергами, відсутністю зрозумілого механізму отримання допомоги та психологічним виснаженням.

Голова громадської організації «Герої війни», учасник бойових дій, ветеран війни Нікіта Бочило та заступник громадської організації «Герої війни» Іван Микитюк наголосили на необхідності комплексної підтримки ветеранів після повернення до цивільного життя. Також вони наголосили на важливості створення ветеранських хабів, програм соціальної адаптації та психологічного супроводу, які сприятимуть відновленню ветеранів та їх інтеграції у суспільство.

Ветеран війни, представник Всеукраїнського фонду «Соціальна адаптація незахищених верств населення» Дмитро Різниченко акцентував увагу на необхідності постійної комунікації між державою, ветеранами, членами родин загиблих та зниклих безвісти Захисників. За його словами, люди повинні відчувати підтримку та розуміти, що вони не залишаються сам на сам зі своїми проблемами.

На завершення голова підкомітету з питань соціального захисту прав ветеранів Комітету Анатолій Остапенко наголосив, що ключовим завданням є формування такої системи, у якій ветеран матиме безперешкодний доступ до базових соціальних послуг.

У “круглому столі” взяли участь ветерани війни, народні депутати України, представники центральних органів виконавчої влади, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, наукових установ та громадських організацій.

Відеозапис засідання «круглого столу» доступний за посиланням:

<https://www.youtube.com/watch?v=IFmW0PhA-vg>

https://www.rada.gov.ua/news/news_kom/273265.html